

3^e jaargang
Editie steenuil

Nieuwsbrief Vogelwerkgroep IVN Oisterwijk

Inhoud:

- Broedresultaten Steenuil 2013
- Assistent-ringers
- Braakballen! LOVO
- Opvallende zaken
- Veilige drinkbak voor de steenuil in het veld

Contact en informatie

Gebiedscoördinator:
Anita van Dooren
jmvandooren@home.nl
013-5216829

www.steenuilenwerkgroep
oisterwijk.nl

 natuur dichtbij huis
Brabants Landschap
Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Foto: André Eijkenaar

Beste kashouders en andere geïnteresseerden,

Het broedseizoen is voorbij en het is dus tijd om u als kastenhouders te informeren over de stand van zaken. Tevens willen wij u bedanken voor u gastvrijheid en medewerking want zonder dat was het voor ons een stuk moeilijker geweest.

Het was een spannend seizoen zoals u in deze nieuwsbrief kunt lezen.

Namens de Steenuilenwerkgroep Oisterwijk,
Frans van de Ven, Christien Hermsen, Bob Visser, Bert de Kort en
Anita van Dooren

Steenuilenwerkgroep Oisterwijk
Samenwerkingsverband tussen de
Vogelwerkgroep IVN Oisterwijk & Brabants Landschap

Start

Daar we tijdens het broedseizoen van 2012 half mei al uitgevlogen jongen hadden, begonnen we dit jaar op 4 mei met het controleren van de nestkasten. We waren bij voorbaat enigszins bezorgd omdat de voortekenen niet zo goed waren. Bij de bosuilen bleven broedgevallen uit door een slecht muizenjaar en door een lange winter was weinig voedsel zoals rupsen. Op 4 mei troffen we de eerste steenuilen op eieren aan. Op 18 mei hadden we de eerste drie jongen. Tijdens de controles hebben we ook naar prooien in de kast gekeken. Zo lagen er in één kast met drie jongen maar liefst elf muizen op een hoopje, op een andere plek vonden we een bergje met zes muizen. Op dat erf leek het alles behalve een slecht muizenjaar. Op andere erven waar wel minder muizen voorradig waren, troffen we naast een enkele muis andere prooidieren aan zoals veel mussen, merels en zelfs een jonge kauw.

Opvallend

Op verschillende adressen zagen we een duidelijk verschil in grootte van de jongen. Dit hebben wij nooit eerder gezien bij steenuilen in ons werkgebied. Omdat steenuilen pas na het laatste ei gaan broeden, zie je dat verschil in ontwikkeling meestal niet. Bij andere uilen, die vanaf het eerste ei broeden, is dit verschil normaal. We hebben nog geïnformeerd bij naburige werkgroepen maar zij kenden dit verschijnsel ook niet. Later lasen we op de site van STONE dat zij elk jaar wel te maken hebben met uiltjes die achterblijven in groei en dat dit niet ongevoen is. In een enkel geval merkten we op het moment van ringen dat het kleinste uiltje was verdwenen. Waarschijnlijk opgegeten door zijn broertjes en zusjes. Andere kleinere uiltjes redden het wel.

Mislukte broedsels

Op één broedlocatie vonden we één van de ouderuilen dood, met een gebroken poot. De jongen waren inmiddels al vliegvlug en verbleven buiten de kast. De overgebleven ouderuil leek de zorg aan te kunnen. Toch is er nog één van de jongen dood aangetroffen. De doodsoorzaak was onduidelijk. We hebben het jong laten liggen en deze is later opgepeuzeld door zijn familieleden. De overige jongen zag men later op het erf en in de nestkast terug. Ook hadden we legsels waarvan de eieren niet uitgekomen zijn, deze bleken onbebroed, onbevruucht of rot. In één ei zat een volgroeid jong dat om onbekende redenen toch niet uit was gekomen.

Resultaten

Ondanks het slechte muizenjaar en de natuur die laat op gang kwam mogen we toch niet klagen over de resultaten. In de tabellen hieronder kunt u de resultaten vergelijken met die van voorgaande jaren.

Uit hetzelfde nest

Verskil in grootte

5 jongen in één nest

Resultaten Oisterwijk

	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal broedgevallen	3	5	9	6 Oisterwijk 4 Heukelom	7 Oisterwijk 5 Heukelom
Predatie					
Doodgereden			1		
Verdronken			1	1	
Kat of hond					
Verongelukt		1 (in hoge buis)			
Niet uitgekomen eieren	8	5		20 onbevruichte eieren	5 eieren onbebroed/onbevruucht 4 rotte eieren 4 eieren verdwenen
Verstoring					
Anders			3 verdwenen in kuikenfase	2 uiltjes dood door onderkoeling slagregen	1 kannibalisme
Uitgevlogen uiltjes	3	11	32	20	10 Oisterwijk 9 Heukelom

Foto: Marga van Tulder

Resultaten Moergestel

	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal broedgevallen	0	2	3	4	2
Predatie	1		2		
Doodgereden					
Verdronken					
Kat of hond					
Verongelukt					
Niet-uitgekomen eieren					3 eieren verdwenen
Verstoring					
Anders					
Uitgevlogen uiltjes	5	4	6	12	3

Resultaten Haaren

	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal broedgevallen	5	5	4	9	9
Predatie		3		6 (havik)	
Doodgereden			1		
Verdronken	1	1			
Kat of hond					
Verongelukt	1 in maaimachine	3 ventilatorrooster			
Niet-uitgekomen eieren			3 onbebroed/ onbevruucht	7 onbebroed/ onbevruucht	1 ei onbebroed 1 ei volgroeid, niet uitgekomen 3 eieren rot
Verstoring					
Anders			3 broedpaartjes verdwenen	1 verdwenen	1 jonge uil dood in kast-ouderuil verongelukt
Uitgevlogen uiltjes	12	16	8	20	23

Assistent-ringers

Dit jaar kregen Christien Hermsen en Anita van Dooren een assistent-ringvergunning. Hiermee kunnen ze onder begeleiding van een ervaren ringer ervaring op doen. Onder leiding van ringer Bert de Kort hebben ze dit seizoen ongeveer zeventig jongen geringd.

Zoveel jonge uilen waren er niet in eigen werkgebied, daarom hebben ze de medewerking gevraagd – en gekregen – van naburige werkgroepen. Hierdoor konden ze meer uilen ringen, tevens was dit een mooie gelegenheid om werkwijze en kennis te delen.

Bij deze willen wij daarom dan ook Peer Busink, Dis van der Put, Jan Dirkx, Ad Robben en Peter van Gestel bedanken voor hun medewerking.

Naast het ringen worden ook allerlei andere gegevens genoteerd zoals het gewicht van de jonge uilen.

Braakballen! Een programma van de lokale omroep LOVO

‘Braakballen’ is een informatief uilenprogramma van LOVO TV, de lokale omroep van Oisterwijk. Tijdens een aantal afleveringen komen de verschillende, in Nederland voorkomende, uilensoorten aan bod. Het programma wordt gepresenteerd door Anita van Dooren en Joost van den Berg.

‘Braakballen’ zou braakballen niet zijn, als er geen opname was gemaakt van een broedcontrole bij steenuilen (aflevering 4). De uitzending van de broedcontrole is in Haaren opgenomen met medewerking van ringer Bert de Kort.

Deze uitzending en de andere afleveringen kunt u zien via www.love.tv → uitzending gemist.

Zoek naar Braakballen LOVO. Of via www.youtube.com

*Aflevering 1
Biotoop steenuil*

*Aflevering 2
Ringen jonge bosuilen
Met Bert de Kort en Christien Hermsen*

*Aflevering 3
Uitzetten asiel-kerkuil*

Aflevering 4: Broedcontrole van steenuilen. In deze aflevering laten een aantal mensen zien dat zij ondanks hun beperkingen toch een bijdrage leveren aan de bescherming van de steenuil.

Opvallende zaken uit het broedseizoen van 2013 die bijblijven

De kleinste

en natuurlijk ienieminië,

de meeste

.....en de smerigste!

En tot slot:

De steenuil-veilige drinkbak voor het vee in het veld, ontwikkeld door STONE, maakt het de steenuil die per ongeluk in het water terecht is gekomen, mogelijk er weer uit te klimmen.

Door deze drinkbakken te gebruiken, kunnen we situaties zoals op de linkerfoto hieronder, hopelijk in de toekomst voorkomen!

